

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1.—, lanskeletne 2.—; mesečna naročnina Din 20.—, za tujino 30.—. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71.

Jugoslovan

Ročopisov ne vračamo. Oglasi po tarifi in dogovoru.

Uprava
Ljubljana, Gradišče 10, tel. 30-68.
Podružnica v Mariboru, Alek-sandrova cesta št. 24, tel. 29-60.
V Celju: Slomškov trg 4.
Pošt. ček, rač.: Ljubljana 15.621.

Št. 228

Ljubljana, petek, dne 2. oktobra 1931

Leto II.

Zakon o volitvah senatorjev

Senatorski mandat velja za dobo šestih let — Voli se po volilnih enotah, ki se krijejo z banovinami — En senator na vsakih 300.000 prebivalcev — Volilno pravico imajo narodni poslanci, ban-ski svetniki in občinski načelniki

Beograd, 1. oktobra. AA. Mi Aleksander I., po milosti božji in volji narodovi kralj Jugoslavije, predpisujemo in proglašamo na predlog našega ministra za notranje zadeve in predsednika našega ministrskega sveta zakon o volitvi senatorjev.

I. Splošne odredbe

Čl. 1. — Volitve senatorjev se vrše za šestletno dobo po odredbah tega zakona.

Senat se sestane takrat ko narodna skupščina in prestane delovati takrat ko ona.

Senat ima svoje seje v Beogradu, samo v primeru vojne ali katere druge nemožnosti se lahko sestane zunaj Beograda.

Tako na redno kakor na izredno zasedanje se senat skliče s kraljevim ukazom na predlog notranjega ministra.

Čl. 2. — Vsaka tri leta se tista polovica izvoljenih senatorjev, ki ji je šestletna doba pretekla, popolni z novimi volitvami.

Imena teh senatorjev dostavi senat notranjemu ministru dva meseca pred potekom njihovega mandata.

Po preteku teh dveh mesecev se izvrše za njihova mesta nove volitve novih senatorjev.

Volitve novih senatorjev kakor tudi prve volitve po uveljavitvi tega zakona, ki se izvrše za vse voljene senatorje skupaj, se bodo vršile isti dan v vsej državi, v nedejo, razpišejo pa se v kraljevim ukazom na predlog notranjega ministra in po zaslišanju ministrskega sveta.

Ukaz se razglasi v »Službenih novinah«.

Čl. 3. — V dobi, počenši s 15. dnem pred volitvami pa do tretjega dne po volitvah ne sme nobena oblast sklicevati na nikako zbiranje oseb, ki imajo po tem zakonu pravico voliti senatorje, kakor n. pr. na skupno deo ali na kuluk ali na vojaške revije ali vaje, razen v primerih izredne nevarnosti.

Prav tako se ne smejo pozivati posamezni volilci, razen v primerih neodložljive nevarnosti ali v svrhu zasledovanja zločincev ali v primerih kakršnihkoli prestopkov.

II. Volilne enote in število senatorjev

Čl. 4. — Volitve senatorjev se vrše po volilnih enotah.

Vsaka banovina predstavlja po eno volilno enoto.

Mesto Beograd s svojim upravnim področjem tvori takisto posebno volilno enoto.

Čl. 5. — V vseh volilnih enotah se voli po en senator na vsakih 300.000 prebivalcev.

Če je prebitek prebivalcev večji od 150.000, se voli še po en senator.

Mesto Beograd s svojim upravnim področjem voli enega senatorja.

Čl. 6. — Koliko ima katera volilna enota voliti senatorjev, določi državni odbor po številu prebivalcev na podlagi uradne statistike.

O sestavi in poslovanju državnega odbora veljajo odredbe čl. 5. in odstavka 2. in 3. čl. 6. zakona o volitvah narodnih poslancev v narodno skupščino.

Državni odbor se sestane na poziv predsednika senata najdelj četrti dan po izdanem ukazu o volitvah senatorjev, svoje delo konča in objavi v »Službenih novinah« v roku naslednjih štirih dni.

Čl. 7. — Državni odbor potrdi in objavi v »Službenih novinah«, koliko ima katera volilna enota voliti senatorjev, nato pa odredi predsednik volilnih odborov, ki bodo vodili volitve.

Za predsednike volilnih odborov se lahko določijo člani državnega sveta in sodniki kasa-cijskega sodišča v Beogradu, za člane volilnih odborov pa vsi predsedniki apelacijskih in upravnih sodišč, katerih sedež je v dotični banovini, predsedniki okrožnih sodišč v sedežih banovine, kjer ni apelacijskega ali upravnega sodišča v banovinskem sedežu.

Državni odbor imenuje v volilni odbor za člane po enega sodnika apelacijskega ali upravnega sodišča teritorialne pristojnosti za sedež dotične banovine in sicer iz liste kandidatov, ki mu jih predloži pravosodni minister.

Čl. 8. — Pravico voliti senatorjev imajo: 1. Narodni poslanci vseh srezov, odnosno vseh mest (čl. 4. zakona o volitvah narodnih poslancev v narodno skupščino) dotične banovine;

2. vsi banski svetniki dotične banovine;

3. vsi predsedniki (načelniki) občin dotične banovine;

4. na teritoriju uprave mesta Beograda imajo pravico volitev narodni poslanci za upravno področje mesta Beograda, predsedniki in podpredsedniki beograjske, zemunske in pančevske občine, občinski odbor mesta Beograda in po pet odbornikov zemunske in pančevske občine, ki jih občinska odbora izvolita iz svoje srede.

III. Kdo je lahko senator

Čl. 9. — Za senatorja je lahko izvoljen vsak državljan, ki je:

1. Državljan po rojstvu ali priroju (naturalizaciji) kraljevine Jugoslavije;

2. kdor je izpolnil 40. leto;

3. kdor govori, čita in piše narodni jezik.

Nihče ne more biti istočasno senator in narodni poslanec.

Senatorji ne morejo biti istočasno državni dobavitelji ali državni podjetniki.

Čl. 10. — Predpisi čl. 12. in 13., izuzemši točko 4. čl. 14. zakona o volitvah narodnih poslancev v narodno skupščino, veljajo tudi za senatorje.

Čl. 11. — Volitve senatorjev so neposredno javne ter se vrše po volilnih imenikih.

IV. Volilni imeniki

Čl. 12. — Volilne imenike za vso banovino sestavi okrožno (prvostopno) sodišče, katerega sedež je na sedežu banske uprave.

Sodišče sestavi volilni imenik na podlagi poročila prvostopne upravne oblasti, ki so dolžne predložiti sodišču za vse osebe iz čl. 8. točka 2. in 3. svojega področja, kakor tudi na podlagi poročila narodne skupščine za narodne poslance.

Prvostopna upravna oblast je dolžna predložiti sodišču vsa ta poročila najdelj do 15. januarja vsakega leta, kakor tudi poročila o vseh izpremembah v teku leta, prav tako pa tudi narodna skupščina.

Sodišče je dolžno najdelj do 31. januarja vsakega leta sestaviti volilni imenik in ga potrditi s svojim pečatom in s podpisom svojega predsednika, nato pa ga objaviti v uradnem organu dotične banovine.

Če se pristojna upravna oblast ali narodna skupščina iz objavljenih imenikov prepriča, da niso v njih vpisani vsi volilci, ki imajo pravico voliti senatorje, bo zahtevala od prvostopnega okrožnega sodišča, da take volilce naknadno vpiše v volilni imenik.

Enako pravico ima vsak volilec, ki ni vpisan v volilni imenik.

V tem primeru mora obenem s svojo vlogo poslati tudi dokazila ali legitimacijo narodne skupščine, odnosno banskega sveta ali občinske uprave in si dati v njej potrditi, da je poslanec, svetovalec ali predsednik (načelnik).

Za svoje predsednike (načelnike), ki ne bi bili vpisani v volilni imenik, lahko te popravke zahtevajo tudi občinske uprave neposredno, kadar bo razglašen ukaz o volitvah senatorjev.

Popravila volilnih imenikov se lahko zahtevajo najdelj do 10 dni pred volitvami.

Po tem roku nihče ne more več zahtevati popravil in tudi sodišče ne more izvesti popravil na vložene reklamacije.

Sodišče je dolžno izdati sklep v roku dveh dni.

V. Kandidatske liste.

Čl. 13. — Najdelj 15 dni pred dnem volitev se morajo vložiti kandidatske liste na okrožnem (prvostopnem) sodišču na sedežu banovine v potrditve.

Čl. 14. — Kandidatske liste lahko predloži najmanj 50 oseb, ki imajo volilno pravico za volitve senatorjev.

Za mesto Beograd jih zadošča 10.

Čl. 15. — Kandidatna lista se sestavi tako-le: Na čelo liste se zapiše ime, volilna enota in dan volitev, nato se napiše krstno in rodbinsko ime, prebivališče in poklic vseh kandidatov.

Nato sledi ime in rodbinsko ime, prebivališče in poklic vseh namestnikov.

Pod imeni kandidatov in njihovimi poklici se zapiše ime dveh predstavnikov te liste in dveh njihovih namestnikov za volilni odbor, nakar sledi lastnorčni podpisi vseh predlagateljev.

S kandidatno listo morajo predlagatelji vložiti pri sodišču še pismeno vlogo o pristanku

vseh predloženih kandidatov in namestnikov.

O predstavnikih liste in njihovih namestnikih veljajo predpisi zadnjega in predzadnjega odstavka čl. 18. zakona o volitvah narodnih poslancev v narodno skupščino.

Čl. 16. — Za predstavnike liste smejo biti imenovane le osebe, ki uživajo volilno pravico v dotični volilni enoti.

Čl. 17. — O podpisu kandidatnih list s strani predlagateljev veljajo odredbe prvega stavka prvega odstavka in odstavkov dve in tri čl. 20. zakona o volitvah narodnih poslancev v narodno skupščino.

Čl. 18. — Dva izvoda, na tako sestavljenih in podpisanih kandidatnih listah predloži najmanj pet podpisnikov v potrdilo pristojnemu okrožnemu (prvostopnemu) sodišču in ju izroči predsedniku oziroma njegovemu namestniku, nakar jim mora le-ta izdati potrdilo o sprejetju kandidatnih listi.

Za tem mora sodišče na podlagi volilnih imenikov o volitvah senatorjev, ki jih hrani, do-gnati, ali so podpisani predlagatelji v stalnih volilnih imenikih, ali ustreza njihovo število čl. 14. tega zakona, ali so kandidati pristali na kandidaturu.

Ko to ugotovi, mora sodišče potrditi listo.

En potrjeni izvod mora sodišče vrniti predlagateljem proti potrdilu najdelj v 24 urah po vložitvi, drugi izvod pa mora pod pečatom shraniti na varnem mestu.

Nato sestavi sodišče prepis tega izvoda brez imen predlagateljev in ga takoj pošlje upravi državne tiskarne, da ga objavi v prvi prihodnji številki »Službenih novin« kraljevine Jugoslavije in v »Uradnem listu« dotične banovine.

Čl. 19. Poleg izvirne kandidatne liste morajo predlagatelji vložiti še po dva tiskana izvoda brez imen predlagateljev.

Predsednik sodišča ali njegov namestnik se mora prepričati, ali so imena predloženih oseb na tiskanih listah v soglasju z izvirnimi listami, nakar jih mora potrditi s svojim podpisom in s pečatom sodišča in jih poslati proti potrdilu okrožnemu (prvostopnemu) sodišču v sedežu tiste banovine, za katero je bila kandidatna lista potrjena.

Okrožno (prvostopno) sodišče bo obdržalo en izvod v svojem arhivu, drugega pa bo izročilo proti potrdilu in sicer dan pred volitvami predsedniku volilnega odbora dotične banovine.

Čl. 20. — O izpremembah kandidatnih list, izročenih sodišču, veljajo predpisi čl. 28. zakona o volitvah narodnih poslancev v narodno skupščino.

Čl. 21. — Ako pristojno sodišče potrdi samo eno kandidatno listo, se bo vršilo glasovanje samo o tej listi.

VI. Glasovanje

Čl. 22. — Volilci lahko glasujejo samo enkrat, osebno na določenem volišču in le za potrjeno kandidatno listo.

Čl. 23. — Za vsako banovino je samo eno volišče in sicer na sedežu banske uprave, ali v državni zgradbi, ki jo odredi občinski odbor dotičnega mesta, v nobenem primeru pa ne sme biti glasovanje v molnicah.

Zgradbo, kjer bo volišče, odredi občinska uprava 10 dni pred volitvami; o tem mora obvestiti pristojno bansko upravo.

Čl. 24. — O črtanju in izostanku določenega predstavnika in članov volilnega odbora veljajo predpisi čl. 37. zakona o volitvah narodnih poslancev v narodno skupščino, izuzemši prvi stavek.

Čl. 25. — Dan pred volitvami ob 15. uri se sestanejo člani volilnega odbora oziroma njihovi namestniki v zgradbi, kjer bo glasovanje, in sprejmejo tu proti potrdilu od sodišča volilni imenik in potrjenem prepisu in kandidatno listo, od občinske uprave pa knjigo za vpis volilcev, knjigo za zapisnik, občinski pečat in druge potrebnosti.

Čim občinski odbor pripravi vse, kar je za jutrišnje volitve potrebno, sestavijo o tem zapisnik, ki ga morajo podpisati vsi člani občinskega odbora.

Naposled določi volilni odbor stražo, ki mora zgradbo, kjer bo glasovanje, najstrožje čuvati.

Čl. 26. O vzdrževanju reda med glasovanjem veljajo predpisi čl. 42. zakona o volitvah narodnih poslancev v narodno skupščino.

Čl. 27. Ves čas glasovanja morajo sedeti za volilno mizo najmanj trije člani volilnega od-

bora, v tej trojici pa mora biti predsednik volilnega odbora in en član, ki ga je odredi državni odbor, ali pa vsaj dva po državnem odboru določena člana.

Čl. 28. O postopku in delu pri glasovanju veljajo določbe čl. 44., 45., 46., 48. in 49. prvi drugi odstavek in čl. 52. zakona o volitvah narodnih poslancev v narodno skupščino.

Čl. 29. — Vsak volilec mora, kadar stopi v volilno sobo, pri glasovanju povedati glasno, da slišijo vsi člani volilnega odbora, svoje ime, rodbinsko ime, poklic in prebivališče.

Predsednik volilnega odbora se bo poprej prepričal, ali je volilec vpisan v volilni imenik, in prav tako se bo prepričal, če volilec nihče izmed članov volilnega odbora osebno ne pozna, o njegovi identičnosti in njegovi legitimaciji.

Nato bo predsednik volilnega odbora naštel volilcu vse kandidatne liste in ga vprašal, za katero glasuje.

Za vsako kandidatno listo se bo vodil poseben seznam vseh volilcev, ki so zanjo glasovali.

Čl. 30. Glasovanje traja neprestano ves dan do 8. zvečer, v primeru neredov pa se morajo volitve prekiniti, dokler se red ne vrne.

Povod nereda, kakor tudi čas, za kolikor so morale biti volitve prekinjene, se zabeleži v zapisniku.

Ob 8. zvečer se zapre dvorišče ali poslopje.

Če dvorišče ni, se nihče ne spusti več noter, toda podaljšalo se bo nadaljno sprejemanje glasov od tistih volilcev, ki se bodo takrat nahajali na dvorišču ali v poslopiju, dokler niso vsi glasovali, ne glede na to, kako dolgo bo to trajalo.

Če je moralo biti glasovanje zaradi nereda prekinjeno več kakor za eno uro, se bodo za toliko časa po 8. puščali volilci na dvorišče.

Če bi se na dan volitev zaradi neredov ali iz kakega drugega razloga volitve ne mogle izvršiti, bo volilni odbor takoj odredil, da se bodo volitve v dotičnem kraju izvršile prihodnjo nedeljo.

Pri teh volitvah se bo ravnalo popolnoma tako kakor pri prvih.

To, da se bodo vršile naknadno volitve, bo razglasil volilni odbor.

VII. Proglasitev za senatorja

Čl. 31. — Ko se glasovanje konča, se ugotovi iz volilnih imenikov, koliko je vsega skupaj volilcev glasovalo.

To število se izpiše s črkami na koncu volilnega imenika, pod tem pa se podpišejo vsi člani volilnega odbora.

Čl. 32. — Ko se to izvrši, se v zapisnik zabeleži, kdaj so se volitve končale, koliko je vsega skupaj volilcev glasovalo po volilnem imeniku in vse drugo, kar se je dogodilo po teh volitvah in prej še ni bilo zabeleženo.

Čl. 33. — Nato se začne štetje glasov, kolikor so jih dobile posamezne kandidatne liste.

Na koncu imenikov volilcev, sestavljenih za vsako listo posebej, se zapiše s črkami število glasov, pod tem pa se podpišejo člani volilnega odbora.

Čl. 34. — Nato volilni odbor ugotovi rezultat volitev, in sicer za volilne enote, ki volijo dva senatorja ali več, na ta-le način:

Skupno število glasovalcev, ki jih je dobila vsaka lista, se deli z eno, dve itd. naposled s številom, ki ustreza številu senatorjev, kolikor jih volijo dotična volilna enota.

Od števil, dobljenih na ta način, se vzame toliko največjih, kolikor je treba v dotični volilni enoti izvoliti senatorjev, in se po njih razdele senatorji na posamezne kandidatne liste.

Če bi dve ali več list imele pravico do senatorskih mest, odloči žreb, katera lista to mesto dobi.

Če bi ostalo več nerazdeljenih mest in je več kandidatnih list nego teh nerazdeljenih mest, odloči o teh mestih žreb.

Zrebanje se vrši za vsako mesto posebej in sicer tako, da se lista, ki je dobila nerazdeljeno mesto, ne udeležuje nadaljnega zrebanja.

Mandat, ki pripadajo eni listi, se razdele posameznim kandidatom na tej listi, začeniš z nosilcem in nato ostalim kandidatom po vrsti, kakor so zabeleženi na listi.

V volilnih enotah, ki volijo samo enega senatorja, je izvoljen tisti kandidat, ki je dobil relativno večino glasov.

Ob enaki razdelitvi glasov odloči žreb.

Zrebanje izvrši v vsakem primeru, kjer je to z zakonom predpisano, volilni odbor.

Če je za eno volilno enoto prijavljena ali potrjena samo ena kandidatna lista (čl. 21), proglasi volilni odbor kandidate te liste za izvoljene in jim izroči pooblastila.

O vsem sklepa volilni odbor z večino glasov. Zastopniki listi odnosno njihovi namestniki lahko glasujejo samo v vprašanjih, ki se tičejo njihovih list.

Čl. 35. — Ko so volitve končane, izda volilni odbor pooblastila izvoljenemu senatorju, ki so ga dolžni podpisati vsi člani volilnega odbora; izročiti ga mora izvoljenemu senatorju takoj.

Če izvoljenega senatorja ni v kraju in se mu pooblastila ne morejo izročiti, bo volilni odbor ta pooblastila dal v zaprto kuverto, nanjo pa bo napisal »volilni odbor (... volilna enota...) za senatorje N. N. v M.« in jih poslal pristojni upravni oblasti proti potrditvi, da jih izroče adresatu najdlje v 5 dneh.

Čl. 36. — O vsem tem delu pri podeljevanju mandatov bo volilni odbor vodil točen zapisnik, iz katerega se bo videlo, kako je opravil delo in vse ono, kar je bilo treba izvršiti, posebej pa bo z imeni navedeno, koliko je bilo kandidatov, katere osebe so bile na teh listah predlagane, koliko je katera dobila glasov, katere osebe so bile izvoljene za senatorje, s katere liste, in da so dobile pooblastila.

Ta zapisnik bodo morali podpisati vsi člani volilnega odbora, toda vsakdo ima pravico, da izrazi svoje posebno mnenje in da izreče pripombe.

Čl. 37. — Tako urejeni zapisnik pošlje volilni odbor naslednji dan z vsemi prilagami in akti senatu preko državnega odbora.

Istovrstno pošlje volilni odbor »Službenim novinam« in uradnemu listu dotične banovine kratko poročilo o rezultatu volitev.

V tem poročilu volilnega odbora mora biti omenjeno:

1. koliko je volilcev v enoti,
2. koliko jih je bilo pri volitvah,
3. koliko je katera lista dobila glasov,
4. kdo je izvoljen za senatorja.

Na podlagi teh poročil v »Službenih novinah« bo državni odbor napravil seznam izvoljenih senatorjev in ga poslal senatu.

Čl. 38. — Vse pritožbe proti volitvam se pošljejo senatu neposredno ali preko notranjega ministra.

Pritožbe lahko vložijo vsak volilec ali pa minister notranjih zadev.

Čl. 39. — Če ostane na kakršenkoli način katero senatorsko mesto prazno, se izpolni z osebo, ki je na vrsti kot naslednja na isti kandidatni listi, na kateri je senator, čigar mesto se mora izpolniti.

Če so izčrpana mesta vseh kandidatov z ene liste, se izpolnijo taka mesta z namestnikom v tistem redu, kakor je zabeležen na listi.

Izpolnjevanje izvrši senat sam v roku petih dni po izpraznitvi mest, in poskrbi, da se o tem obvesti vsi, ki se jih to tiče.

Čl. 40. — Glede prihoda v mesto zasedanja in o povračilu potnih stroškov veljajo tudi za senatorje odredbe čl. 67 in 68, zakona o volitvah narodnih poslancev za narodno skupščino.

Čl. 41. — Članom državnega odbora in članom volilnih odborov pripada dnevnic iz državne blagajne ter povrnitev potnih stroškov.

Predsedniki občin in vsi oni, ki sprejemajo plačo iz državne blagajne, ne dobijo dnevnice iz državne blagajne, če so predsedniki volilnih odborov v občinah ali njihovih edincih.

VIII. Kazenska določila in kazenski postopek

Čl. 42. — Glede kazni in kazenskega postopka velja v vsem kot obvezno poglavje IX. zakona o volitvah narodnih poslancev razen čl. 75. in 89.

IX. Prehodne odredbe

Čl. 43. — Za prve volitve senatorjev po stopanju v veljavo tega zakona bo za državni odbor v zvezi s čl. 6. merodajen rezultat ljudskega štetja iz leta 1931.

Čl. 44. — Glede predsedništva v državnem odboru veljajo predpisi čl. 96. zakona o volitvah poslancev v narodno skupščino.

Čl. 45. — Za sestavo prvih volilnih imenikov se odreja rok v odst. 2., čl. 12. pet dni, rok v odst. 3., čl. 12. pet dni, rok v odst. 4. in 5., čl. 12. s pet dni.

Za prve prihodnje volitve po stopanju v veljavo tega zakona se rok v poslednjem odst. čl. 14. odreja na pet dni.

Čl. 46. — Mesto legitimacij predložijo banski svetniki (odst. 4., čl. 12.) pri sestavi prvih volilnih imenikov dekretu o postavitvi.

Čl. 47. — V razliko z določbami čl. 1., odst. 1. se tri leta po prvih volitvah, izvršenih po tem zakonu, izloči polovica senatorjev, kar se odreja s kocko.

Nove volitve se v smislu čl. 2. o volitvah senatorjev izvršijo najdlje tri mesece pred potekom triletna dobe.

Čl. 48. — Minister pravde se pooblašča, da izda avtentično tumačenje tega zakona, v kolikor bi se pokazale nejasnosti, minister za notranje zadeve pa, da izda vsa potrebna navodila za izvršitev tega zakona.

Čl. 49. — Zakon stopi v veljavo in dobi obvezno moč z razglasitvijo v »Službenih novinah«.

Beograd, 1. oktobra. l. »Službene novine« objavijo jutri zakon o volitvah senatorjev. S tem stopi zakon v veljavo.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 1. oktobra. d. Na zapadu malo bolj oblačno, sicer pa se najbrž ne bo bistveno po- slabšalo sedanje jasno in mlo jesensko vreme.

Priprave za Lavalov obisk v Ameriki

Francoski ministrski predsednik odpotuje v Washington 12. t. m. Povoljen vtis berlinskega sestanka v ameriških političnih krogih Beg zlata tudi iz Amerike

Pariz, 1. oktobra. n. Ni še uradno določen dan, ko bo Laval odpotoval v Washington. Spočetka so menili, da bo odpotoval 18. t. m., ker pa tega dne ne odpluje nobena ladja proti zapadu, so pariški listi mnenja, da se bo Laval vkrcal v Cherbourg 12. ali 14. t. m., ker pred 20. iz Cherbourga po voznom redu ne odpotuje noben parnik.

Briand je snoči imel daljše posvetovanje s francoskim poslanikom v Washingtonu Claudelom, ki se sedaj mudi v Parizu. Na merodajnem mestu pravijo, da bo Laval gotovo odpotoval 12. t. m. in prišel v Newyork 17. Tega dne se bo skupaj s predsednikom Združenih držav Hooverjem udeležil proslave 155-letnice bitke pri Yorktownu. Za potovanje tja in nazaj in za bivanje v Washingtonu bo Laval porabil 21 do 25 dni. V tem času ga bo v njegovi funkciji v Parizu nadomeščal sedanji poljedelski minister Tardieu.

»Le Petit Journal« poroča, da se Laval ne bo zadržal v Ameriki več kot dva dni, ker mu državni posli ne dopuščajo, da bi se več časa zamudil. Zato bodo tudi vse svečanosti, ki mu jih nameravajo prirediti v Ameriki, skrajšane na čim krajši čas, da ga bo tem več preostalo za razgovore s Hooverjem in drugimi ameriškiimi državniki. List pravi, da so ameriški krogi zelo povoljno sprejeli vesti o berlinskem posetu in pogajanjih. Po njihovem mnenju je to potova-

nje francoskih ministrov v Berlin zelo olajševalno vplivalo na gospodarsko krizo. Berlinski sestanek je ustvaril povoljno atmosfero tudi za razgovore med Lavalom in Hooverjem.

Newyork, 1. oktobra. n. Finančni krogi so v skrbeh, ker izvažajo tuje vedno več zlata iz USA. Med njimi je pričelo prevladovati prepričanje, da je treba energičnih ukrepov za pobijanje tega zla. Finančne institucije so pozvale vlado, naj da inicijativo za mednarodno konferenco, ki bi proučila položaj in našla sredstva, s katerimi bi se obvladala kriza. Med političnimi in finančnimi krogi se dan za dnem jača prepričanje, da je treba revidirati pogodbe o vojnih dolgovih in po možnosti vse dolgove ertati.

Hoover pa je med tem zelo zaposlen z drugimi važnimi notranje-političnimi vprašanji in sicer v prvi vrsti z deficitom državnega proračuna, s štednjo in nezaposlenostjo. Pa tudi sicer ne namerava v imenu USA dati kakršnekoli inicijative. Hoover bi najraje, da bi kdo drugi dal to inicijativo, da se skliče mednarodna gospodarska konferenca, ki naj bi reševala vprašanja vojnih dolgov.

Washington, 1. oktobra. AA. Predsednik Združenih držav Hoover je imel konferenco z državnim podtajnikom za zunanje zadeve Stimsonom o obisku francoskega ministrskega predsednika v Washingtonu.

Pretep v budimpeštanskem občinskem svetu

Spopadi med odborniki vsled gospodarske krize -- Klop proti predsedniški mizi

Budimpešta, 1. oktobra. AA. Korbiro poroča: Na današnji seji občinskega odbora je prišlo do burnih razprav o priliki debate o ukrepih za pobijanje gospodarske krize. Med socialističnimi in krščanskosocijalnimi občinskimi odborniki je prišlo do spora, v teku katerega so se medsebojno žalili in obtoževali. Poedinj občinski odborniki so zapustili svoje klopi in poskušali napasti svoje protivnike. Med dvema

občinskima odbornikoma je prišlo do dejanskega spopada. Zupan Ripka, ki je predsedoval seji, je radi tega prekinil sejo občinskega odbora. Za časa odmora je narodni poslanec in socialistični občinski odbornik Pajer vrgel klop proti predsedniški mizi. Tedaj je prišla v dvorano policija, ki je pa po odredbi policijskega prefekta, ki je prisotnoval seji, zopet zapustila dvorano, ne da bi intervenirala.

Proces proti atentatorjem na albanskega kralja

Letalo, ki povzroči mnogo strahu v Riedu -- Zasliševanje prič

Ried, 1. oktobra. d. Prebivalstvo tihga in skritega mesteca Ried na Zgornjem Avstrijskem je proces proti atentatorjem na albanskega kralja Zogu-a spravilo popolnoma iz mira. Danes so se še prav posebno preplašili, ko se je nad mestom prikazalo letalo. Ljudje so bili trdno prepričani, da je priletel letalec, ki bo metel bombe na sodno poslopje. Strah pred zračnim napadom ni ponehal niti tedaj, ko se je izkazalo, da vodi letalo znani linški športnik Wanek. Ta je napravil z letalom majhen izlet in s tem prestrašil prebivalce Rieda in okolice.

Sodišče je prejelo iz Francije brzojavko, v kateri prosijo albanski delavci, ki delajo v ozemlju Loire, naj sodišče oprosti oba obtoženca, ker sta tvegala svoje življenje za stvar rešitve albanskega naroda. Takih in podobnih brzojavk in pism so prejeli predsednik sodišča, državni pravdnik in porotniki cel kup. Prihajajo pa deloma od albanskih emigrantov v inozemstvu, toda tudi naravnost iz Albanije.

Po otvoritvi današnje razprave je prišlo takoj do prerekanja med predsednikom sodišča in med braniteljem dr. Frischauerjem, ker se je predsednik smejal, ko so mu predložili sveženj novih pism in brzojavk, in je cinično pripomnil: »Takih pism pride sedaj več. Z njimi skušajo vplivati na sodišče.«

Po tem so začeli zasliševati priče. Med drugimi je bil zaslišan detektiv Winkler, ki je opisoval policijske varnostne priprave v državnih operi ob posetu kralja Zogu-a. Opisal je tudi atentat sam in aretacijo atentatorja Gjeloshija, katerega je Winkler spravil v bližnjo policijsko stražnico v Elisabethstrasse. Kakor trdi Winkler, je Gjeloshi na stražnici dejal: »Da bi bil le Zogu mrtev! On je izjalec! Meril sem na njega!« Drug detektiv Smetana je izjavil, da je konzul Staracci, ki je kralja spremljal, streljal v smeri proti Ringu. Smetana se je bal, da bi utegnil zadeti detektiva, ki je tam stal.

Policijski inšpektor Schöhel je opisoval atentat in pa razburjenje dunajskega občinstva, ki je hotelo atentatorja linčati. Slišali so se kliči: »Pobijte jih, zločince, sicer jih bo sodišče oprostilo.« Priča trdi, da je Gjeloshi vprašal, ko je prišel v stražnico: »Ali je Zogu mrtev?« Dalje pravi priča, da je pri streljanju pred opero padlo na obeh straneh 16 do 18 strelcev. Tudi zatrjuje, da je bil Gjeloshi razburjen in zmeden.

Priča Gritsch, šofer kralja Zogu-a, trdi, da je prvi strel izstrelil Gjeloshi. Po tem strelu se je zgrudil Topolay. Streljal je tudi konzul Saracci, toda priča misli, da v smeri proti drugemu atentatorju, Camiju, Branitelj Pressburger je nato priči stavljal nekaj vprašanj. Nanja pa ni odgovorila priča, temveč predsednik. Branitelj je protestiral proti tem metodam.

Kot priča je prišel na vrsto po tem vratar opere Schmelik. Ta je izjavil, da je pospremlil kralja in njegove uradnike k avtomobilu. Komaj so bili pri avtomobilu, je že padel strel in Topolay se je zgrudil na pričo. Priča ga je dvignil in ga nesel k vratom opere. Priča je tudi spoznal Camija kot atentatorja.

Stražnik Artner je navedel, da je pohitel na mesto atentata, ko je slišal strel. Pograbil je atentatorja Camija pod roko. Braniti ga je moral pred razjarjenostjo množice. V stražnici je Camija vprašal, zakaj je izvršil atentat. Ta je odgovoril: »Že vem zakaj. Zogu je Albanijo prodal.«

Stražnik Otmar Curz trdi, da je bil Gjeloshi

izredno razburjen. Pri prvem zaslišanju je izjavil: »Daj Bog, da bi bil Zogu mrtev.«

Na popoldanski razpravi je izjavil branitelj dr. Frischauer: Izvedel sem, da je priča Gritsch prišel k zastopniku privatnega udeleženca dr. Premüllerju in ga vprašal, kako naj izpove. Zato predlaga, da se Premüller zasliši kot priča. Dalje predlaga, da se zasliši tudi konzul Saracci, ker je videl, da je Albanec Mulloti streljal na Lionovo, ne pa Gjeloshi. Dr. Frischauer dalje predlaga, naj se zasliši tudi Gjeloshijeva žena, ki je navzoča v Riedu, ali je bil Gjeloshi res nervozen, razburjen in zmeden. Državni pravdnik je nato odvrnil, da smatra Premüllerjevo izjavo za brezpomembno in prav tako izjavo konzula Saraccija. Zadošča pismena izjava. Prav tako je nepotrebno zaslišanje Gjeloshijeve žene. Sodišče je nato odklonilo braniteljeve predloge.

Zaslišan je bil nato Libohova, ki je bil, kakor znano, pri atentatu ranjen, a je sedaj že ozdravel. Tudi Libohova je izjavil, da je hotel ravno vstopiti v avtomobil, ko je počil prvi strel in se je zgrudil Topolay. Potem so tudi oni zgrabili za samokrese in začeli streljati.

Predsednik je nato resumiral vse izpovedi in ugotovil, da je padlo 23 strelcev iz 4 smeri. Zasliševanje se še nadaljuje.

Avstrijski puč pred parlamentom

Dunaj, 1. oktobra. d. V dunajskem narodnem svetu je prišlo do viharnih prizorov pri razpravi o hajmverovskem puču od 13. septembra. Notranji minister dr. Winkler je navajal kot vzroke puča: 1. hajmverovski gibanje je začelo iz raznih vzrokov v stadij letargije, pa ga je dr. Primer hotel poživiti; 2. strahovita poostreitev krize in bede je bila najboljša psihološka predpostavka za uspeh; 3. dr. Primer in hajmverji so menili, da vstopijo jeseni socijalni demokrate v vlado. — Glede na zahtevo, da se hajmverji razpuste, je notranji minister izjavil, da bi pomirjenje v deželi nastopilo le tedaj, če se razorožijo vsa samoobrambna udruženja. Enostranski razpust hajmverov bi bil nerazumljiv. Pri teh izjavah je prišlo do ostrega prerekanja med ministrom in socijalnimi demokratami. Do novih viharnih prizorov je prišlo ob govoru pravičnega ministra Schürfja, ko je branil sodne organe proti socijalno-demokratskim obdolžitvam. — Na galeriji je sedel tudi knez Starhenberg. Ko so ga odkrili, je nastal silen vihar in socijalni demokrati so kličali: Na galeriji sedi knez Starhenberg in se smeji, gospod minister, Vašemu pravosodju.

Višek viharnih prizorov je bil ob govoru štajerskega deželnega glavarja dr. Rintelena, ki je septembarski puč primerjal z dogodki od 15. julija 1927. Socijalni demokrati so navajali na govorniški oder in kričali na govornika: Lažnivec, lažnivec! Zupan dr. Seitz mu je zaklical: »Vj delajte umazane kupčije!« Drugi so mu klicali: »Potvarjali ste češke krone.« — Po govoru Vaugoina je zbornica vzela izjave ministrov na znanje.

Skromen Hindenburgov jubilej

Berlin, 1. oktobra. n. Hindenburg bo slavil jutri 84-letnico rojstva. Radi finančne krize je preproval vsako manifestacijo. Jutri bo tudi odpotoval iz Berlina.

Volilna borba

Beograd, 1. oktobra. Državni odbor nadaljuje svoje delo in ga bo kmalu zaključil. Materijala je zelo veliko. Med drugim je v soglasju z volilnim zakonom sklenil državni odbor, da mesta Niš, Split, Banja Luka, Cetinje in Maribor ne tvorijo zase volilnega okraja.

V Bosni, Vojvodini in Južni Srbiji se je vršilo več zelo uspešnih konferenc, ki so jih imeli posamezni ministri s pristaši jugoslovske misli. Na vseh teh konferencah so govorniki razložili veliki pomen 6. januarja in 3. oktobra 1929 ter delo vlade.

Na vseh teh konferencah se je soglasno in z navdušenjem izrekla želja, da prevzame nosilstvo državne liste predsednik vlade g. Peter Živković.

Roki za vložitev in potrditev kandidatnih list se bližajo. Kasacijskemu sodišču je treba do 14. oktobra predložiti kandidate nosilcev državne liste. Najkasneje do 29. oktobra pa mora nosilec vladne liste celo svojo listo predložiti kasacijskemu sodišču. Vsaka kandidatna lista mora imeti po najmanj enega sreskega kandidata v vsakem upravnem srezu. Vsak kandidat pa mora imeti namestnika. Kandidatne liste mora kasacijsko sodišče potrditi najmanj 10 dni pred dnevom volitev, t. j. do 30. oktobra.

Po vseh krajih se opaža rastoče zanimanje za volitve. Narod čuti, da je treba veliko delo od 6. januarja dovršiti do konca in se bo zato v velikem številu udeležil volitev.

Veliki Bečkerek, 1. oktobra. l. Včeraj popoldne se je tu vršil širši sestanek volilcev, ki so sklenili postaviti za nosilca državne kandidatne liste predsednika vlade g. Petra Živkovića.

Vukovar, 1. oktobra. l. Na zborovanju volilcev iz Vukovarja in vukovarskega sreza so soglasno sprejeli predlog, da se postavi za nosilca državne kandidatne liste g. ministrski predsednik g. Peter Živković.

Subotica, 1. oktobra. l. V Ulmi je bila konferenca volilcev, na kateri so sklenili zaprositi ministrskega predsednika g. Petra Živkovića, naj prevzame vlogo nosilca državne kandidatne liste.

Nj. Vel. kralj v opustošenih krajih

Skopje, 1. oktobra. l. Ponoči je prišel v Skopje z dvornim vlakom Nj. Vel. kralj. Ob 5. zjutraj je kralj v dvornem vlakcu nadaljeval pot v Strumico, kamor je prišel ob 7.20. V Strumici je kralj izstopil. V spremstvu predsednika vlade Živkovića, adjutanta Dimitrijevića, kairskega konzula Jovana Dučića in bana Lazića je kralj z avtomobilom obšel kraje, ki jih je poškodovale potres. Iz Strumice se je kralj s spremstvom odpeljal v Karadjordjevo, Biravo, Belo Selo, Valandovo, Mirovico, Rajkovicce in v druge kraje. V vseh krajih je ljudstvo kralja navdušeno pozdravljalo. Ob 16.20 se je kralj s spremstvom povrnil v Skopje, kjer so ga meščani ob prihodu sprejeli z ovacijami. Kralj je posetil ekopeljsko letališče in vas Bardovce.

Akcija za pobijanje nezaupanja v naš kredit

Beograd, 1. oktobra. l. V nedeljo se vrši velika konferenca vseh nacionalnih, gospodarskih, prosvetnih in humanih društev, da se posvetujejo, kako bi se izvedla med ljudstvom čim širša akcija za pobijanje nezaupanja, ki so ga pričeli širiti sovražni elementi, in za vzpostavitev čvrste vere v naš gospodarski red, v našo državo, v njene institucije in njene papirje.

Odlikovanje

Beograd, 1. oktobra. AA. Predsednik češkoslovske republike g. Masaryk je odlikoval Svetislava Hodjara, šefa kabineta predsednika ministrskega sveta, kot rezervnega letalskega podpolkovnika, s češkoslovaškim vojaškim redom belega leva.

Žrebanje srečk državne loterije

Beograd, 1. oktobra. l. Pri današnjem žrebanju srečk V. razreda 22. kola sta bili za nagrado 20.000 Din izžrebani srečki 12.545 in 64.072, za nagrado po 10.000 Din pa srečki 69.825 in 77.754.

Velik uspeh Poljšakove metode pri zdravljenju raka

Dunaj, 1. oktobra. d. Danes popoldne je imel na Eiselsbergovi kliniki znani raziskovalec raka dvorni svetnik dr. Funke pred množičnim odličnim občinstvom in pred mnogimi odpotniki domačih in tujih klinik predavanje o zdravljenju raka. Baval se je z 80 različnimi metodami zdravljenja raka in je končno govoril tudi o postopku jugoslovskega specialista Poljšaka. Predavatelj je navajal mnoge dokaze o velikih uspehih tega zdravljenja. Med drugim je 20 moških in žensk pokazalo, kakšne uspehe je doseglo na njih zdravljenje po Poljšakovi metodi. Občinstvu so pokazali slučaje raka, sarkoma, tuberkuloze in podobnih bolezni. Navzoči so stremeli nad izrednimi uspehi jugoslovskega raziskovalca. Predavatelj je na koncu izrazil nado, da se bo kmalu ustanovil sanatorij za zdravljenje raka po Poljšakovem načinu.

Sokolstvo

Iz sokolske literature

Te dni je izšla cela vrsta sokolskih publikacij z najpestrejšo vsebino:

Tyršev Sokolstvo je naslov 8. knjižice, ki jo je spisal kot uvod v Tyršev jubilejno leto prvi podstarešina Saveza SKJ br. Engelbert Gangl. Knjižica je posvečena bratski COS ter na 35 straneh opisuje življenje in delovanje velikega ustanovitelja br. dr. Miroslava Tyrša. Knjižica je skrbno pisana, prepletena z mnogimi citati iz Tyrševih sokolsko-literarnih del. Bratom prosvetarjem (pisana je v slovenščini in srbohrvaščini) bo knjižica izvrstno služila pri Tyrševih proslavah. Cena knjižice je 3 Din in se naroča pri Jug. Sokol. Matici v Ljubljani, Narodni dom.

Naša Radost št. 9 je izšla z naslednjo vsebino: E. Gangl: Po letovanju — I. Lavrenčič: Šaljiva trčanja — Brat Marjan: Na morje — Deca sokolskega društva Ljubljana-rudnik — Zrno do zrna — Franjo Čiček: V pozdrav — Lano do zrna — Mali Sokol: Viti na moru — Car Dušan, njegov lekar i Ohridjani — Iz života kralja Aleksandra — Kralj Petar i zarobljenik — Imaš li srečo. — Našo Radost krasi več slik, med njimi slika staroste SKJ prostolonaslednika Petra.

Sokolštvo št. 9: Vsebinska septembarske številke je tale: Dve tajne velikih uspeha Nj. Vel. kralja Aleksandra — Sokolstvo kralju — Spomenik kralja Petra I. Velikega Osvoboditelja v Ljubljani — Narodni heroj — Br. dr. Scheiner sedemdesetletnik — Tratar Marjan: »Da bi bili naši prvi...« — Prvi jugoslovanski alpski film »V kraljestvu Zlatogorja« — Zakaj nosimo sokolski znak — Trček St.: Tekme za svetovno prvenstvo v Parizu — Br. Djordje Josipović — Samoobrana — Naši pesniki — Dela našega naraščaja — Glasnik — Sokolšču je priložena umetniška slika Nj. Vel. kralja Aleksandra.

Sokolska Prosveta št. 7 kot priloga Sokolskemu Glasniku št. 40 ima poleg več zanimivih službenih objav Saveznega PO tele članke: Savezna prosvetna konferenca — Naloge prosvetarjev v septembru in oktobru — Načrt za pisanje društvene kronike — Franjo Malin: Tyrš — Lasovska: Mlademu prosvetarju — Tyršev tečaj v savezni prosvetni šoli — 14 dni v prosvetni šoli COS v Pragi — Vesti — Beleške — Dobre knjige. To številko SP toplo priporočamo bratom prosvetarjem, da jo pazno prečitajo.

Iz slovanskega Sokolstva

Sokolstvo pri Lužickih Srbih. Po 10-letnem vztrajnem delovanju se je lužicko-srbski Sokol prav močno ukoreninil med tamošnjim ljudstvom, kar je pokazal zlasti zadnji vsesokolski zlet v Lužici. O tem najmanjšem slovanskem narodu je nam prav malo znano in je zato dolžnost nas vseh, da se pobližje spoznamo z njim. Brat Zmeskal je napisal v to svrhu knjižico pod naslovom »Deset let Sokolstva v Lužici«. O lužickih Srbih daje pojasnila Československi-lužický spolek »Adolf Černý« Praga I., Naprskova ulica 8.

Prosvetni tečaji v Lužici. Sokolska župa »J. A. Smolerjeva« je ustanovila narodni tečaj v Budišinu. V tem tečaju se vršijo predavanja o najvažnejših zadevah iz lužicko-srbskega življenja. Ti tečaji so zlasti potrebni, ker ni dovoljen pouk v narodnem jeziku.

Sokolska lužicka šola v Dolnji Poustavi. Na českoslovaški meji je postalo mesto Dolnja Poustava pravo zbirališče lužiskega sokolskega življenja. Šola je organizirala Fügnerjeva sokolska župa s tamošnjim sokolskim društvom. Česlovaki so dali lužickim Srbom Sokolstvo, a Sokolstvo jim bo dalo navdušene nacionalne delavce.

Prezident Masaryk o Sokolstvu. Ob priliki otvoritve razstave za telesno vzgojo v Pardubicah so vprašali svivolagega prezidenta Masaryka, kako ohranja svoje zdravje. Prezident je odgovoril: »Sokolujem, ne bojim se zraka, sonca in vode, ne jem preveč in ne pijem alkoholičnih pič.«

L. Jandasek: Dr. Miroslav Tyrš. V izdaji COS je izšla ta knjižica, ki opisuje Tyršev življenje in njegovo delovanje. Brat Jandasek je s to knjižico podaril prosvetarjem priročno knjižico za predavanja o Tyršu. Bratom, večjim češkega jezika, knjižico toplo priporočamo. Naroča se pri COS v Pragi za ceno 3 Kč.

Radio

Ljubljana, petek, 2. oktobra. 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 13.30 Salonski kvintet. 19.30 Vegetarijanska prehrana, gdč. Humek. 20.00 Zlatko Najžer: O ustroju materije. 20.30 Prenos iz Beograda. 22.30 Čas, dnevne vesti, napoved programa za naslednji dan.

Beograd, petek, 2. oktobra. 12.45 Radio orkester. 13.35 Poročila. 15.00 Solski ples. 16.00 Plošče. 17.00 Narodne pesmi. 17.30 Plošče. 18.00 Narodne melodije. 20.00 Sokolsko predavanje. 20.30 Klavirski koncert. 21.15 Vokalni koncert. 21.45 Radio orkester. 22.30 Poročila.

Zagreb, petek, 2. oktobra. 12.20 Kuhinja. 13.30 Poročila. 17.00 Komorna glasba. 18.30 Poročila. 20.15 Kulturne in društvene vesti. 20.00 Beograd. 22.30 Poročila in vreme, nato plesna glasba.

Praga, petek, 2. oktobra. 17.10 Plošče. 19.05 Moderna italijanska lirika. 20.00 Radio orkester. 21.00 Večerni koncert. 22.15 Moravska Ostrava.

Ljubljana, sobota, 3. oktobra. 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče. 13.30 Salonski kvintet. 19.30 Šahovska ura, g. Bogo Plešnar. 20.00 Samospevi ge. Čadež-Biber.

Beograd, sobota, 3. oktobra. 11.35 Plošče. 12.35 Narodne melodije. 13.35 Poročila. 16.00 Plošče. 17.00 Narodne pesmi. 17.30 Radio orkester. 19.30 Predavanje. 20.00 Jugoslovanske pesmi. 20.30 Komedijska. 21.00 Radio orkester. 21.40 Poročila. 22.00 Plošče. 22.30 Sprehod po Evropi.

Zagreb, sobota, 3. oktobra. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 17.00 Komorna glasba. 18.30 Poročila. 19.35 Kulturne in društvene vesti. 20.00 Prenos opere iz Beograda.

Praga, sobota, 3. oktobra. 12.30 Bratislava. 14.10 Plošče. 14.30 Brno. 19.05 Poljudni večer. 20.20 Moravska Ostrava.

Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

VI No 1031/1.

2736

Odlok.

Na pobudo mag. pharm. Eisenbart Adolfa, provizorja lekarne Trnkoczy v Ljubljani, ter po zaslišanju banskega sanitetnega sveta in lekarniške zbornice, odločam na osnovi § 11, zadnji odstavek zakona o lekarnah in nadzorstvu nad prometom z zdravili, da se ustanovi druga nova javna lekarna v mestu Kranj.

Interesenti imajo pravo pritožbe zoper to odločbo na ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje v teku 15 dni od dneva razglasitve v »Službenih objavah« kraljevske banske uprave Dravske banovine.

Pritožba se mora vložiti pri kraljevski banski upravi Dravske banovine.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine

v Ljubljani, dne 24. septembra 1931.

Ban: dr. Marušič, s. r.

*

VI. No 107/9.

2931—3—2

Razglas o licitaciji.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani razpisuje za oddajo regulacijskih del na Muri v obmejni progii

I. javno pisarno ponudbeno licitacijo na dan 22. oktobra 1931 ob enajstih

v prostorih hidrotehn. odseka tehničnega oddelka v Ljubljani. Pojasnila in ponudbeni pripomočki se proti plačilu napravni stroškov dobivajo med uradnimi urami v pisarni hidrotehn. odseka, Stari trg 34/II.

Ponudbe naj se glase v obliki popusta v odstotkih (tudi z besedami) na vsoto odobrenega proračuna, ki znaša 1,538.498—dinarjev.

Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglasa o licitaciji v »Službenih novinah« in na razglasni deski tehničnega oddelka.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine

v Ljubljani, dne 28. septembra 1931.

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

E IV 1607/31—6.

2741

Dražbeni oklic.

Dne 23. oktobra 1931 dopoldne ob polenajstih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga k. o. Prepolja vl. št. 371.

Cenilna vrednost: 447250 Din; najmanjši ponudek: 2982—Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IV., dne 22. septembra 1931.

*

E 661/31—6.

2737

Dražbeni oklic.

Dne 26. oktobra 1931 ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 25 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Jurka vas, vl. št. 273.

Cenilna vrednost: 5620—Din; najmanjši ponudek: 3746 Din in 66 par.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Novo mesto, dne 25. septembra 1931.

*

E 1006/31—10.

2735

Dražbeni oklic.

Dne 27. oktobra 1931 ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 6 dražba ideelne polovice nepremičnine: zemljiška knjiga d. o. Sobotinci, vl. št. 31 in 82.

Cenilna vrednost: 11.978—Din; vrednost pritlikline: 565—Din; najmanjši ponudek: 8370—Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede

nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Ptuj, dne 22. septembra 1931.

*

E 591/31.

2740

Dražbeni oklic.

Dne 28. oktobra 1931 ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 5 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga k. o. Reka, vl. št. 7, 846.

Cenilna vrednost: 32.98725 Din; vrednost pritlikline: 2856—Din; najmanjši ponudek: 22.000—Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Vransko, dne 24. septembra 1931.

*

E 701/31.

2747

Dražbeni oklic.

Dne 4. novembra 1931 dopoldne ob pol desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 5 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga k. o. Polzela vložna št. 473.

Cenilna vrednost: 18.622—Din; najmanjši ponudek: 12.420—Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Vransko, dne 16. septembra 1931.

*

E IX 2286/31—9.

3739

Dražbeni oklic.

Dne 9. novembra 1931 ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Sp. Radvanje, polovica vl. št. 73, 422 in 572, in zemljiška knjiga Hrastje, polovica vl. št. 10.

Cenilna vrednost: Sp. Radvanje, polovica št. 73 Din 439.630—, Sp. Radvanje, polovica št. 422 Din 19.450—, Sp. Radvanje, polovica št. 572 Din 35.526—, Hrastje polovica št. 10 Din 40.730—; vrednost pritlikline: Din 2250—; najmanjši ponudek: k polovici vl. št. 73 Sp. Radvanje Din 306.05333, k polovici vložna št. Sp. Radvanje Din 12.928—, k polovici vl. št. 572 Sp. Radvanje Din 23.684—, vl. št. 10 Hrastje 28.65333 dinarjev.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru, dne 9. septembra 1931.

*

E 1841/31—9.

2745

Dražbeni oklic in poziv k napovedi.

Na predlog zahtevajoče stranke Špegel Helena, posestnica na Kozjaku št. 3 bo dne 27. oktobra 1931 ob devetih pri tem sodišču, v sobi št. 4 na podstavi s tem odobrenih pogojev dražba sledečih nepremičnin: zemljiška knjiga: Čreškova, vl. št. 130, označba nepremičnin: hiša z gospodarskim poslopjem, cenilna vrednost: Din 2000—, zemljišča (njiva, travniki pašnik) Din 370610, pritlikline Din 560—, skupaj Din 626610; najmanjši ponudek: 417740 dinarjev. Vadij 62661 Din.

K nepremičnini zemljiška knjiga k. o. Čreškova vl. št. 130 spadajo sledeče pritlikline: 1 stiskalnica, 2 soda in 1 motika v cenilni vrednosti 560—Din.

Pod najmanjšim ponudkom se ne prodaja. To sodišče kot zemljiškoknjižno sodišče naj zaznamuje določitev dražbenega naroka.

Okrajno sodišče Celje, odd. III., dne 11. septembra 1931.

*

E 1322/31—15.

2742

Dražbeni oklic in poziv k napovedi.

Na predlog zahtevajoče stranke Pesjak Matevž, posestnika v Lembergu, bo dne

8. novembra 1931 ob devetih pri tem sodišču, v sobi št. 4 na podstavi s tem odobrenih pogojev dražba sledečih nepremičnin: zemljiška knjiga St. Jungert, vl. št. 31; označba nepremičnin: hiša s kletjo in delom pogorelega gospodarstva, cenilna vrednost: 3600—Din, poslopja, zemljiške parcele (travniki, vinograd, vrti, hosta) 32.983—Din, pritlikline 1255—Din; skupaj 37.838—; najmanjši ponudek 25.000—dinarjev. Vadij 3800—Din.

K nepremičnini zemljiška knjiga St. Jungert vl. št. 81 spadajo sledeče pritlikline: 1 konj, 2 voza in razno gospodarsko orodje v cenilni vrednosti 1255—Din.

Pod najmanjšim ponudkom se ne prodaja. To sodišče kot zemljiškoknjižno sodišče naj zaznamuje določitev dražbenega naroka.

Okrajno sodišče Celje, odd. III., dne 11. septembra 1931

Konkurzni razglasi

Sa 24/31—37.

2738

1064. Potrditev poravnave.

Med dolžnico Potokar Angelo, trgovko na Tezmem, Ptuska cesta št. 99, in njenimi upniki pri poravnalnem naroku dne 21. septembra 1931 sklenjena prisilna poravnava se potrdi.

Po tej poravnavi plača dolžnica upnikom, ki jim ne gre pravica do prvenstvenega poplačila (§ 30), 40% kvoto, plačljivo v 12 enakih mesečnih obrokih, od kojih zapade prvi obrok v plačilo en mesec po sprejetju poravnave.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. III., dne 24. septembra 1931.

Razglasi raznih uradov in oblastev

Št. 1282/31.

2719 3—3

Razglas.

Mestna občina Kamnik odda v zakup za leto 1932 pobiranje pristojbin od stojnic, postavljanje stojnic, pobiranje pristojbin od živinskega sejmišča ter tehtanje na občinskih tehtnicah.

Tozadevni zakupni pogoji so na vpogled v občinski pisarni med uradnimi urami.

Javna ustna licitacija se bo vršila dne 15. oktobra 1931 ob enajstih v občinski pisarni.

Pismene ponudbe in kavcije v iznosu 10 odstotkov v tekočem letu predvidenih dohodkov morajo licitanti vložiti pri občinski blagajni najkasneje do 10. ure na dan licitacije.

Županstvo mestne občine Kamnik, dne 21. septembra 1931.

Razne objave

2715 3—3

Poziv upnikom.

Bikorejska zadruga Trbovlje, r. z. z. o. z., se je po sklepu občnega zbora z dne 2. avgusta 1931 razdružila ter prišla v likvidacijo. — Upniki se pozivajo, da prijavijo likvidatorjem zadruge morebitne terjatve.

Trbovlje, 28. septembra 1931.

Likvidatorji:

Drnovšek Ivan, Knezdol; Cestnik Alojzij, Knezdol; Zupančič Janez, Gabersko; Bricl Franc, Gabersko; Merzel Gašper, Knezdol.

*

Objava.

2734

Okrojna skupina drž. nameščencev in upokojencev v Mariboru se je na izrednem obnem zboru dne 21. septembra t. l. po čl. 76 in 345 nov. uradn. zak. razpustila.

Okrojna skupina drž. nameščencev in upokojencev v Mariboru.

*

2733

Objava.

Izgubil sem vozno izpričevalo št. 606, izdano od sreskega načelstva Maribor, desni breg, na ime Ivan Petrin, in ga proglašam za neveljavnega.

Ivan Petrin, s. r., Bistrica pri Limbušu.

*

2749

Objava.

Dne 30. avgusta 1931 sem izgubil listino, v kateri je bil orožni list, reg. 91 št. 3341/1 Sp. z dne 31. januarja 1929. za dovoljenje nošenja ene lovske puške dvocevke, pobotnica hranilne vloge, pobotnica o najemu lova od občine Anže in občine Raztez, srez Brežice, ter več drugih vrednostnih listin. Proglašam jih za neveljavne.

Ribisel Adolf, s. r.,

Čevljari,

Senovo, p. Rajhenburg.

Rata

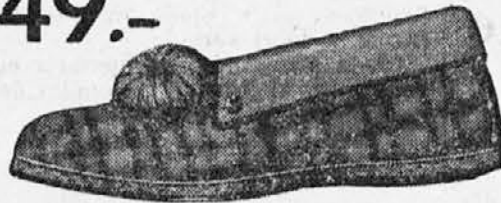
19.-

Vrsta 8805-68

Ta vrsta Vam je vsekako potrebna za dež. Obvarovala Vam bo čevlje pred mokroto. So zelo praktični in lahki in jih lahko rabite za vsako vrsto čevljev.

49.-

MIKADO

Vrsta 7045

Ko ste doma ali če delate v kuhinji ali hodite iz sobe v sobo, nosite te copate. Obvarovale Vas bodo, da se ne prehladite. V njih se Vam bodo noge najbolj odpočile.

69.-

MOSKE GALOSE. V največjem dežju in največjem blatu bodo ostale Vaše noge v njih vedno suhe. — Ženske galoše z nizko in visoko peto Din 59.—

NOGAVICE:

Moške iz sukanca	Din 9'—
Moške iz sukanca	Din 15'—
Moške svilene	Din 25'—
Ženske	Din 15'— in 25'—
Ženske svilene	Din 35'—

DROBNARIJE:

Krema v škatljah	Din 6'—
Krema v stekleničah	Din 6'—
Krema v tubah	Din 5'—
Žlice za čevlje	Din 3'—
Ženska in moška kopita	Din 19'—

Razlaščena cerkev

Nemško cerkev v Rigi je letiška vlada razlástila.

Muzej v Newyorku

Največji muzej v Newyorku je »Metropolitan Museum of Art«. Ze palača sama na sebi je impozantna in je veljala ogromno svoto, še več pa so vredni zakladi, ki jih hranijo v tej zgradbi. Človek kar ostro, če hodi iz dvorane v dvorano in ogleduje tisočletne starine, ki so jih semkaj pripeljali iz vseh delov sveta. Tu je ogromno število starih umetnin iz vsega mogočega materiala, iz zlata, iz srebra, iz glin in iz lesa. Tu so godala vseh vrst, orožje, preproge — z eno besedo prav vse, kar je kdaj zamislil človeški um in kar je ustvarjalna spretnost človeške roke. Najlepša zbirka v tem muzeju pa je brez dvoma ogromna zbirka slik, ki obsega sama 40 galerij.

Muzej so ustanovili komaj pred 50 leti. Njegovi začetki so bili silno skromni, toda zaupanje, ki so ga gojili ustanovitelji muzeja v darežljivost bogatih Amerikancev, ni bilo neopravičeno. Ustanova je sledila ustanovi in zapuščini: najpomembnejša doba za muzej pa se je pričela, ko je postal l. 1904. veliki bogataš Pierpont-Morgan predsednik muzejskega društva. Z upravnim ameriškano velikopoteznostjo je obdaroval njemu v skrb izročene zavode in naprave in je muzeju prepustil velikodušno vse svoje ogromne zbirke dragih slik. Seveda tudi drugi dolarski knezi niso hoteli zaostajati za Morganom in so bogato založili muzej z denarjem in z zbirkami. Tako se je ta muzej razvil v 50 letih v zakladnico, s katero se da komaj kakšna slična ustanova na svetu primerjati.

Svetovno znan je tudi newyorški »Museum of Natural History« — prirodoslovni muzej. Ta muzej hrani največjo prirodoslovno zbirko na svetu. V ogromni sprejemnici je obiskovalcu vse zastoj na razpolago: udobni sedeži, pisalni stroj in celo pisemski papir z biljgom muzeja. Po vseh mizah pa leže vabila za pristop k muzejskemu društvu. Člani društva se dele v več vrst: kdor plačuje na leto 10 dolarjev, je »Annual member« (letni član); kdor plača po 25 dolarjev na leto, postane »Sustaining member« (podporni član); za 500 dolarjev na leto postane »Fellow« (prijatelj), za 1000 dolarjev »Patron« (pokrovitelj), za 25.000 dolarjev »Funder« (ustanovitelj) in za 50.000 dolarjev »Benefactor« (dobrotnik).

Muzej ima 60.000 ptičev, 20.000 sesalcev in 300.000 metuljev. Seveda to še ni vse. Muzej ima tudi ogromne zbirke okamenin in kulturno-zgodovinskih starin, posebno iz vseh delov Amerike. Znameniti pa so tudi modeli raznih lepih krajev v Ameriki: tako vidiš v muzeju med drugim model Aljaške, ki se blešči v bellem snegu ob luninem svitu, po snegu pa tekajo volkovi. Vse to bogastvo zbirke pa se je tukaj nabralo samo s darežljivostjo ameriških bogatašev.

Nad 650 km na uro z letalom

Letalski poročnik Stainforth je dosegel z vodnim letalom, opremljenim s posebnim »Rolls-royce« strojem, nov svetovni hitrostni rekord.

Letel je pri 4 poletih s povprečno hitrostjo 408,8 milj na uro. Tako je popravil dosednji svetovni hitrostni rekord 357,7 milj, ki ga je postavil pred dvema letoma letalski poveljnik Orlebar za 51 milj. Stainforth je dosegel že 13. septembra povprečno hitrost 379,5 milj na uro. Tedaj pa mu tega niso uradno priznali. Stainforthova nova povprečna hitrost znaša 657,6 km na uro.

Stainforthov polet so slikali s posebnim filmskim aparatom. Razvili so ga davi in javili Stainforthu hitrost, ki jo je dosegel. Čakal je na rezultat v častniški menzi v Calshotu. Ko so mu povedali številke, se ni prav nič razburil in mirno nadaljeval svojo igro. Pri tem poletu ni bilo običajnih znamenj.

Stainforth je moral označiti svoj položaj in smer poleta z meglami, ki jih je pušal za seboj. Stroj letala razvija 2560 konjskih sil. Stainforth je bil iz vode v zraku v 43 sekundah. S takim strojem ni letel še nihče. Za ta polet so uporabili posebno mešano gorivo.

Stainforth je bil prvi, ki je poskusil to letalo. Ko je poskus uspel, se je dvignil 1300 milj visoko, nakar se je spustil do 50 m višine in nadaljeval z vso naglico polet na določen progi. Letalo je vodil sijajno in nato letel v širokem krogu nad Spitheadom in Solentom. Ko je končal polet, se je spustil lahko in elegantno.

Odnegli so ga zadovoljnega na obal.

Lice mu je bilo pokrito z oljem. Na obali so ga pozdravili žena, brat, častniki in tehniki. Vsi so bili presunjeni od velikega uspeha. Hitrost, ki je bila dosežena, je naravno zelo zadovoljila inženjerje družbe »Rollsroyce & Supermarine«, ki so veliko pripomogli k temu brezprimernemu uspehu.

Velike zasluge na tem ima tudi mladi tehnik J. Mitchell, ki je napravil glavni načrt stroja,

ki je dal tako čudovit rezultat. Stroj so ojačili od 2300 na 2560 konjskih sil in nekoliko izpremenili krila letala. Novi hitrostni rekord bo prav gotovo držal precej časa, vendar bodo poizkuse nadaljevali.

Stainforth bo na lastno prošnjo imenovan za poskusnega letalskega pilota pri kraljevski tovarni letal v Parnboroughu.

Letalec Lindberg pomaga Kitajcem

Svetovnoznani prekoceanski letalec Lindberg je prišel te dni s svojo soprogo na Kitajsko, kjer mu je kitajski general Čang-kaj-šek pripel na prsi zlato letalsko kolajno. Lindberg bo s svojo soprogo obletel tudi poplavljeni kraje na Kitajskem in bo metal iz letala na razne varne točke zavoje z živili in z zdravili.

Jerebice v pripovedkah

Jerebica ni priljubljena samo med lovci — lov na prepelice spada med najlepše vrste lova — ampak tudi pri kuharicah in sladkosnedeh. Kakor pa je po starem pregovoru tudi najlepša godba samo nekaj časa lepa, tako se človek naveže tudi na najbolj slastno pripravljeno jerebico.

Zelo znan je po svetu francoski izrek »tous-jours perdrix« — brrr! vsak dan jerebice! Ni pa mnogo ljudi, ki poznajo zgodovino tega izreka. Stvar je bila taka: francoski kralj Henrik III. je zapustil nenadoma svojo staro »prijateljico« in si je izbral novo. S tem prebiranjem pa njegov strogi spovednik ni bil nič kaj zadovoljen in je kralju bral prav poštene »levite«. Hudomušni kralj pa se je hotel nad svojim spovednikom maščevati in mu dokazati, da se človek naveže tudi najlepše stvari. Povabil je gospoda vsak dan na obed in vsak dan je dal

postaviti na mizo jerebice. To so bile sicer prirejane vsak dan na najboljši način, toda nekega dne se je spovednik le namrdnil in rekel: »tous-jours perdrix (reci: tužur perdri)!«

Znameniti francoski pisatelj Voltaire (reci: Volter) se je pa nekoč poslužil jerebic, da je pregovoril gledališke igralce na zamenjavo njihovih vlog v njegovi igri »Zaise«. Sprva igralci niso hoteli o kaki zamenjavi vlog nič slišati. Voltaire pa jih je povabil na okusno večerjo, glavna jed pa so bile jerebice. Ko so eno jerebico načeli, so našli v njej 12 listkov, na vsakem listku pa je bilo zapisano po eno ime igralca in pa vloge, ki mu jo je bil Voltaire namenil. Igralcem je bila ta šala všeč in izvrsten okus jerebic in dobrega vina je toliko vplival nanje, da se niso izprememili vlog nič več upirali.

Aleksander Dumas ml. in ženske

»Veriga svetega zakona je tako težka, da jo morata nositi dva, včasih pa tudi trije.«

»V ljubezni je samo tisto slovo res zadnje, ki ga človek nikdar ne izreče.«

»Ženska nas vzpodbuja dostikrat na velike stvari, potem nas pa ovira, da jih izvršimo.«

»Kakor pripoveduje sveto pismo, je bila ženska to, kar je Bog nazadnje ustvaril. To je bilo na soboto zvečer. Ženskam se še danes pozna, da je bil Bog takrat že utrujen.«

»Ženske nikdar nič ne mislijo ali pa vedno nekaj drugega.«

Zanimiv otok

Med najbolj znane otoke prištevajo otok Juan Fernandez, ki leži ob južni obali južno-ameriške republike Čile. Otok je znan, ker domnevajo, da je na njem prebival nekaj Robinson. Danes prebiva na tem otoku nekaj ribiškimi rodbin, vsakih 14 dni pa se ustavi ob otoku poštni parnik, ki prinaša ljudem vse, kar potrebujejo.

Blizu tega otoka pa leži otok Mas a Tiera. Ta otok je nekaj večji kakor je otok Juan Fernandez. Na tem otoku pa živi moderni Robinson, ki pa se ne piše tako, ampak se glasi njegovo pravo ime Hugo Weber. Na ta otok pa je zanesla moža svetovna vojna.

Ko je Hugo Weber prišel na ta otok, je takoj sklenil živeti na tem otoku tako, kakor je živel njegov prednik Robinson. Izbral si je za svoje bivališče najboljši kraj na otoku, kjer je pa moral najprej posekati vse drevje in divjo travo s koreninami izrjaviti, predno je mogel zemljo začeti obdelovati. Stanoval je najprej pod šotom, kasneje pa si je zgradil hišo na način, ki ga je videl pri domačinih.

Na otoku živi mnogo podivjanih koz, ki so pa silno plašne, še več pa je tam divjih golobov. Kač na otoku ni. Domačini so silno mirni ljudje. Davkov na tem otoku ne poznajo. Zato skoro ni čudno, če si Hugo Weber prav nič ne želi nazaj v Evropo, ampak hoče rajši ostati nemoten na otoku do svoje smrti.

Za kratek čas

Gospod razkazuje svojemu prijatelju svoje stanovanje. »Nekaj tesno je pač, ampak že gre — časopisa in radija mi pa le ni treba plačati.« — »Kako da ne?« — »Zraven prebira mož svoji ženi časopis, stranka pod menoj ima pa radiol«

Humor

»Ali ste se pri nesreči težko poškodovali?«
»O tem bom še govoril s svojim odvetnikom?«

Sestanek francoskih in nemških državnikov

Nemški državni kancelar dr. Brüning in minister za vnanje zadeve dr. Curtius sta povabila francoske državnike, ki so prišli na obisk v Berlin, na gradič Brüningslinden, kjer so čisto mirno in nemoteno nadaljevali svoje politične razgovore.

Cela vas zarubljena

V vas Holzheim (Nemčija) je prišla uradna komisija, ki je zarubila 280 rodbinam vse premoženje, ker so morali ljudje plačati izgube svoje domače hranilnice in posojilnice.